
PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2018)0018

Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošana dalībvalstīs

Eiropas Parlamenta 2018. gada 18. janvāra rezolūcija par jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanu dalībvalstīs (2017/2039(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1304/2013 par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Regulu (ES) 2015/779, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1304/2013 attiecībā uz Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas atbalstītajām darbības programmām izmaksāto papildu sākotnējo priekšfinansējuma summu²,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 22. aprīļa ieteikumu par garantijas jauniešiem izveidi³,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 4. oktobra paziņojumu “Garantija jauniešiem un jaunatnes nodarbinātības iniciatīva — pēc trīs gadiem” (COM(2016)0646),
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 3/2015 „ES garantija jauniešiem: sperti pirmie soļi, bet gaidāmi īstenošanas riski”,
- ņemot vērā Revīzijas palātas 2017. gada marta Īpašo ziņojumu Nr. 5/2017 “Jaunatnes nodarbinātība – Vai ES politiku rezultātā ir panāktas pārmaiņas? Garantijas jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas novērtējums”,
- ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 24. oktobra rezolūciju par ES garantijas jauniešiem shēmu izdevumu kontroli un šo izdevumu lietderības uzraudzību⁴,
- ņemot vērā Budžeta jautājumu politikas departamenta 2016. gada 3. februāra padziļināto analīzi “Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas novērtējums”,

---

¹ OV L 347, 20.12.2013., 470. lpp.

² OV L 126, 21.5.2015., 1. lpp.

³ OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0390.

- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 10. jūnija priekšlikumu Padomes ieteikumam, ar ko izveido Prasmju garantiju (COM(2016)0382),
  - ņemot vērā 2012. gada 24. maija rezolūciju par iniciatīvu jauniešu nodarbinātības izredžu palielināšanai¹,
  - ņemot vērā Padomes 2014. gada 10. marta Ieteikumu par stažēšanās kvalitātes sistēmu,
  - ņemot vērā Eiropas Sociālo hartu, tās papildu protokolu un pārskatīto versiju, kas stājās spēkā 1999. gada 1. jūlijā,
  - ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) 2030. gadam, jo īpaši 8. IAM, proti, veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību un cilvēka cienīgu darbu visiem, ko ANO pieņēma 2015. gadā un kas piemērojami visā pasaulē, tostarp arī ES,
  - ņemot vērā *Jean-Claude Juncker* 2015. gada 22. jūnija ziņojumu, kas sagatavots ciešā sadarbībā ar *Donald Tusk*, *Jeroen Dijsselbloem*, *Mario Draghi* un *Martin Schulz*, par Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības izveides pabeigšanu (“Piecu priekšsēdētāju ziņojums”), Komisijas 2017. gada 26. aprīļa pārdomu dokumentu par Eiropas sociālo dimensiju un 2017. gada 31. maija rezolūciju par Eiropas monetārās savienības padziļināšanu, kā arī Komisijas 2017. gada 1. marta Balto grāmatu par Eiropas nākotni,
  - ņemot vērā Komisijas 2017. gada 26. aprīļa paziņojumu par Eiropas sociālo tiesību pīlāra izveidi (COM(2017)0250) un Komisijas 2017. gada 26. aprīļa Ieteikumu (ES) 2017/761 par Eiropas sociālo tiesību pīlāru²,
  - ņemot vērā *Eurofound*, *Cedefop*, Starptautiskās Darba organizācijas (ILO), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO), Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (*ETUC*) un Eiropas Arodbiedrību institūta (*ETUI*), Eiropas Biznesa konfederācijas (*BusinessEurope*), Eiropas Mazo un vidējo uzņēmumu asociācijas (*UEAPME*), Eiropas Darba devēju un sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumu centra (*CEEP*), *Eurocities* un Eiropas Jaunatnes foruma veikto darbu un pētījumus,
  - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja *Jean-Claude Juncker* 2017. gada 13. septembra runu par stāvokli Savienībā “Ceļvedis virzībai uz vienotāku, spēcīgāku un demokrātiskāku Savienību” (Komisijas 2018. gada darba programmas projekts) un 2017. gada 13. septembra nodomu vēstuli priekšsēdētājam *Antonio Tajani* un Igaunijas ministru prezidentam *Jüri Ratas*,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu, kā arī Budžeta komitejas, Budžeta kontroles komitejas, Kultūras un izglītības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A8-0406/2017),
- A. tā kā finanšu un ekonomikas krīze izraisīja jauniešu bezdarba līmeņa pieaugumu no 15 % 2008. gadā līdz maksimāli 24 % 2013. gada sākumā, lai gan šāds vidējais rādītājs

¹ OV C 264 E, 13.9.2013., 69. lpp.

² OV L 113, 29.4.2017., 56. lpp.

neatklāj milzīgās atšķirības starp dalībvalstīm un reģioniem; tā kā jauniešu bezdarbs 2013. gadā saglabājās gandrīz 10 % līmenī Vācijā, Austrijā un Nīderlandē, bet Itālijā, Spānijā, Horvātijā un Grieķijā tas gandrīz sasniedza vai krietni pārsniedza 40 %;

- B. tā kā pasākumi nolūkā samazināt publiskos izdevumus ir parādījuši, ka tiem ir tieša nelabvēlīga ietekme, jo īpaši uz jauniešiem, jo tiek samazināts finansējums izglītībai, apmācībai, darbvieta radīšanai un atbalsta dienestiem;
- C. tā kā politikas nostādnes, kas ietekmē jauniešus, ir izstrādātas bez pašu jauniešu un viņu pārstāvju līdzdalības;
- D. tā kā ilgstošs jauniešu bezdarbs rada risku, ka jaunieši var tikt atstumti un izslēgti no sabiedrības un var justies izolēti, un tas var izraisīt paliekošu ietekmi, proti, palielināt varbūtību, ka viņi darba dzīves laikā atkārtoti kļūs par bezdarbniekiem un viņu ienākumi būs zemāki un karjeras perspektīvas sliktākas; tā kā jauniešu neiesaistīšanas dēļ tiek zaudēti publiskie un privātie ieguldījumi, kas rada plaši izplatītu nodarbinātības nestabilitāti un prasmju zudumu, ņemot vērā viņos slēpto neizmantoto un nestabilo cilvēkresursu potenciālu;
- E. tā kā 2012. gadā trešdaļai darba ņēmēju Eiropā bija konkrētajai darbvietai vai nu pārāk augsta, vai arī pārāk zema kvalifikācija¹ un tā kā jaunākiem darba ņēmējiem parasti ir formāli pārāk augsta kvalifikācija, taču nodarbinātība biežāk ir mazāk atbilstoša viņu prasmēm, nekā tas ir vecāku darba ņēmēju gadījumā;
- F. tā kā gados jauniem darba ņēmējiem ir lielāka iespēja nonākt nestabilas nodarbinātības apstākļos; tā kā darba ņēmējiem, kas jaunāki par 25 gadiem, ir divreiz lielāka iespēja nonākt situācijā ar daudzējādā ziņā nelabvēlīgiem darba apstākļiem nekā darba ņēmējiem, kas ir 50 gadus veci vai vecāki²;
- G. tā kā sekmīga pāreja no skolas uz darba dzīvi un no bezdarbības uz darba dzīvi un pirmā kvalitatīvā darba iegūšana stiprina un motivē jauniešus, palīdzot viņiem attīstīt personiskās un profesionālās prasmes, lai viņi kļūtu par neatkarīgiem un pašpārlicinātiem iedzīvotājiem un sekmīgi sāktu savu karjeru;
- H. tā kā jauniešu bezdarba līmenis 28 ES dalībvalstīs maksimālo rādītāju (24 %) sasniedza 2013. gadā, taču kopš tā laika tas ir pastāvīgi samazinājies, 2017. gadā noslīdot zem 17 %; tā kā jauniešu bezdarba līmenis joprojām ir augsts — tikai dažās dalībvalstīs (Austrija, Čehija, Nīderlande, Malta, Ungārija un Vācija) tas ir zemāks par 11 % — un pastāv nopietnas atšķirības starp dalībvalstīm;
- I. tā kā analīze par dzimumu sadalījumu pilna darba laika un nepilna darba laika nodarbinātībā Eiropā liecina, ka 2007.–2017. gadā joprojām pastāvēja dzimumu nevienlīdzība, jo vīrieši joprojām veido aptuveni 60 % no 15–24 gadus veciem darba ņēmējiem, kas strādā pilnu slodzi, un nemainīgi veido aptuveni 40 % no tās pašas vecuma grupas darba ņēmējiem, kas strādā nepilnu slodzi;

---

¹ Komisijas 2013. gada decembra ziņojums „Nodarbinātība un sociālās norises Eiropā 2013. gadā”.

² Eurofound 2014. gada augusta dokuments “*Occupational profiles in working conditions: Identification of groups with multiple disadvantages*” (Nodarbinātības profili un darba apstākļi: grupas ar vairākiem nelabvēlīgiem faktoriem).

- J. tā kā diemžēl statistiski jauniešu bezdarba līmenis parasti ir aptuveni divreiz lielāks par vidējo bezdarba līmeni gan ekonomiskās izaugsmes laikā, gan recesijas laikā;

Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva un garantija jauniešiem

- K. tā kā 2013. gada 22. aprīlī Padome ar Padomes ieteikumu izveidoja garantiju jauniešiem (GJ), ar kuru dalībvalstis apņēmas nodrošināt jauniešiem kvalitatīvus darba piedāvājumus, tālākizglītību, mācekļa praksi vai stažēšanos četru mēnešu laikā pēc kļūšanas par bezdarbniekiem vai formālās izglītības pabeigšanas;
- L. tā kā — ņemot vērā to, ka daudzās dalībvalstīs nav gūti lieli panākumi attiecībā uz noteikumiem un iespējām, kas līdz šim bijušas pieejamas cīņā pret jauniešu bezdarbu, tām būtu lielāka uzmanība jāpievērš tā finansējuma un instrumentu efektīvai izmantošanai, kas pieejami saskaņā ar Eiropas Sociālo fondu (ESF);
- M. tā kā Padome 2013. gada februārī vienojās izveidot Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu (JNI), kas tika sākta kā galvenais ES budžeta instruments, kurš saistīts ar ESF, lai palīdzētu dalībvalstu reģioniem, kas saskaras ar īpaši augstu jauniešu bezdarba līmeni, jo īpaši ieviešot GJ shēmas;
- N. tā kā GJ ir ES mēroga apņemšanās, turpretī JNI ir orientēta uz tām dalībvalstīm un reģioniem, kuros jauniešu bezdarba līmenis pārsniedz 25 %, — šādam kritērijam daļēji vai pilnībā atbilst kopā 20 dalībvalstis;
- O. tā kā tika īstenoti centieni ātri mobilizēt līdzekļus, paredzot JNI budžetu intensīvāk izmantot 2014. un 2015. gadā, lai maksimāli palielinātu JNI finansēto pasākumu ietekmi; tā kā novēlotas īstenošanas valsts un reģionālā līmenī dēļ priekšlaicīga īstenošana kā pasākums neizdevās; tā kā 2015. gada priekšfinansējuma likme, paredzot nosacījumus, tika palielināta no 1 % līdz 30 % un lielākā daļa dalībvalstu ir veiksmīgi piemērojušas šo pasākumu;
- P. tā kā viens no galvenajiem JNI un GJ mērķiem ir uzrunāt jauniešus, kas nav nedz nodarbināti, nedz iesaistīti izglītībā vai apmācībā (*NEET*) un ko visvairāk apdraud atstumtības risks, vienlaikus ņemot vērā to, ka termins *NEET* attiecas uz dažādām jauniešu grupām ar dažādām vajadzībām;
- Q. tā kā GJ mērķis ir *NEET* ilgtspējīga integrācija darba tirgū, piedāvājot individualizētu pieeju, nodrošinot kvalitatīvu piedāvājumu un uzlabojot jauniešu nodarbināmību, vienlaikus plašākā kontekstā sniedzot atbalstu jauniešiem pārejā no skolas uz darba dzīvi un palīdzot novērst prasmju neatbilstību darba tirgū; tā kā šajā sakarā ir nepieciešamas pienācīgas dalībvalstu rīkotas informēšanas stratēģijas;
- R. tā kā saskaņā ar SDO 2015. gada aplēsēm GJ īstenošanas izmaksas visās ES 28 dalībvalstīs bija EUR 45 miljardi; tā kā JNI 2014.–2020. gada plānošanas periodā tika piešķirts pieticīgs budžets EUR 6,4 miljardu apmērā, lai ar to papildinātu valsts finansējumu, nevis to aizstātu;
- S. tā kā, pārskatot daudzgadu finanšu shēmu 2017.–2020. gadam, Komisija ierosināja JNI budžetu palielināt par EUR 1 miljardu, kas jāsaskaņo ar ESF saistībām EUR 1 miljarda apmērā; tā kā saskaņā ar Parlamenta un Padomes vienošanos minētā summa tika palielināta līdz EUR 1,2 miljardiem; tā kā Parlaments 2017. gada 5. septembrī pieņēma budžeta grozījuma Nr. 3/2017 projektu, lai JNI vajadzībām 2017. gadā paredzētu

papildu EUR 500 miljonus, ko finansē no vispārējās rezerves saistībām, vienlaikus paužot nožēlu par kavēšanos 2017. gada budžeta procedūrā, jo Padome bloķēja un pārāk vēlu apstiprināja DFS vidusposma pārskatīšanu;

- T. tā kā savā pirmajā Īpašajā ziņojumā par GJ Revīzijas palāta pauda bažas par iniciatīvas finansējuma (gan ES, gan valstu līmenī) atbilstību “kvalitatīva piedāvājuma” definīcijai, par tādas stratēģijas trūkumu, kurā izvirzīti skaidri atskaites punkti un mērķi, un par uzraudzību un rezultātu paziņošanu; tā kā tā pauda bažas arī par partnerības pieejas piemērošanas panākumu trūkumu GJ izstrādē, kā teikts Padomes 2013. gada 22. aprīļa ieteikumā;
- U. tā kā ir vajadzīgi patiesi efektīvi mehānismi, lai apspriestu un novērstu grūtības, kas radušās GJ garantijas jauniešiem shēmu īstenošanā, un stingra dalībvalstu apņemšanās pilnībā īstenot GJ darbības jomu, jo īpaši ņemot vērā vietējos apstākļus un sekmējot prasmju uzlabošanu, kā arī ieviešot pareizas un elastīgas novērtēšanas struktūras;
- V. tā kā Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā par GJ ir noteikti daži kopīgi kritēriji tam, kas veido „kvalitatīvu piedāvājumu”, un Slovākija ir pieņēmusi juridiski saistošu definīciju, paredzot noteikumus attiecībā uz minimālo darba laiku un nodarbinātības ilgtspēju pēc JNI atbalsta beigām un ņemot vērā saņēmēja veselības stāvokli;
- W. tā kā nesen publicētajā otrajā Īpašajā ziņojumā par GJ un JNI, ko sagatavoja, pamatojoties uz atlasītu septiņu dalībvalstu pieredzi, Revīzijas palāta pauda bažas par to, ka ir grūti piekļūt pilnīgiem datiem, ka garantijas jauniešiem īstenošanā ir panākts ierobežots progress un ka rezultāti neattaisno sākotnējās cerības; tā kā JNI un GJ joprojām ir viena no inovatīvākajām un vērienīgākajām politikas atbildēm uz jauniešu bezdarbu ekonomikas krīzes sākumposmā, tādēļ tām turpmākajos gados joprojām būs nepieciešams ES, valstu un reģionālo iestāžu finansiāls un politisks atbalsts;
- X. tā kā JNI rentabilitāti un GJ galīgo mērķi attiecībā uz ilgtspējīgas nodarbinātības nodrošināšanu jauniešiem var sasniegt tikai tad, ja darbības tiek pienācīgi uzraudzītas, pamatojoties uz ticamiem un salīdzināmiem datiem, ja programmas ir orientētas uz rezultātiem un ja pielāgojumi tiek veikti gadījumos, kad tiek konstatēti neefektīvi pasākumi ar augstām izmaksām;
- Y. tā kā dalībvalstīm ir jāīsteno plašāki centieni, lai atbalstītu un sasniegtu jauniešus, kas ir attālināti vai pilnībā nošķirti no darba tirgus, piemēram, jauniešus ar invaliditāti;
- Z. tā kā JNI un GJ ir paredzēta centrālā loma Eiropas sociālo tiesību pilāra galveno principu īstenošanā;
- AA. tā kā Komisijas priekšsēdētājs *Jean-Claude Juncker* savā runā par stāvokli Savienībā 2017. gadā nepieminēja jauniešu bezdarba situāciju Eiropā, kas joprojām ir satraucoša; tā kā nodomu vēstulē, kas pievienota runai par stāvokli Savienībā 2017. gadā, ir atzīta GJ loma, palīdzot veidot darbvietas ES; tā kā cīņai pret bezdarbu un jo īpaši jauniešu bezdarbu joprojām jābūt ES rīcības prioritātei;
- AB. tā kā ir saņemtas ziņas par to, ka jaunieši ir saskārušies ar JNI finansēto pasākumu maksājumu kavēšanos, ko bieži vien ir izraisījusi novēlota pārvaldības iestāžu izveide vai arī valsts vai reģionālo iestāžu nepietiekamas administratīvās spējas;
- AC. tā kā JNI un GJ pasākumiem, piemēram, praksei vai stažēšanās iespējām, būtu jāpalīdz

atvieglot iekļaušanos darba tirgū un ar tiem nekādā gadījumā nebūtu jāaizstāj pastāvīgi darba līgumi;

- AD. tā kā nodarbinātības nelegālie apstākļi vai nespēja reģistrēties kā bezdarbniecēm padara statistikas datus par jaunām sievietēm lauku apvidos neprecīzus un tas rada atšķirības viņu pensiju līmenī; tā kā šāda prakse negatīvi ietekmē visu sabiedrību un jo īpaši sieviešu labklājību, cita veida sociālo apdrošināšanu un iespējas mainīt karjeru vai rast turpmākas nodarbinātības iespējas;
- AE. tā kā 16 miljoni *NEET* ir iesaistījušies GJ shēmās un JNI ir nodrošinājusi tiešu atbalstu vairāk nekā 1,6 miljoniem jauniešu ES;
- AF. tā kā saskaņā ar JNI dalībvalstis ir pieņēmušas vairāk nekā 132 darba tirgus pasākumus, kuru mērķauditorija ir jaunieši;
- AG. tā kā dalībvalstis 75 % kopējā JNI budžeta ir paredzējušas saistībās un 19 % no tā jau ir ieguldījušas, padarot JNI budžeta izpildes līmeni par augstāko salīdzinājumā ar citiem Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondiem);
- AH. tā kā vairāki ziņojumi par JNI īstenošanu liecina, ka, neraugoties uz bažām par finansējuma atbilstību un kopējā vajadzīgā finansējuma aplēsēm, pieejamie resursi tiek efektīvi novirzīti reģionālā pieprasījuma segšanai, tos paredzot konkrētiem reģioniem un atbalsta saņēmēju grupām,
- AI. tā kā kopš Eiropas nodarbinātības stratēģijas ieviešanas 1997. gadā Komisija ir atbalstījusi vairākus pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot jauniešu nodarbinātības un izglītības iespējas¹; tā kā kopš krīzes sākuma ES centieni īpaši ir bijuši vērsti uz GJ un JNI;
- AJ. tā kā GJ saņem finansējumu no ESF, valstu budžetiem un JNI, savukārt ar JNI var finansēt šīs iniciatīvas mērķa grupu tiešu nodrošinājumu ar darbvietām, mācekļa prakses un stažēšanās vietām vai tālākizglītības iespējām atbalsttiesīgajos reģionos; tā kā JNI pasākumu ilgums nav iepriekš noteikts, savukārt GJ paredz, ka darba piedāvājums ir jāsniedz četru mēnešu laikā;
- AK. tā kā GJ ir ļāvusi īstenot strukturālas reformas dalībvalstīs, lai galvenokārt pieskaņotu savus izglītības un apmācības modeļus darba tirgum un tā sasniegtu tās mērķus;
- AL. tā kā GJ noteikto mērķu sasniegšanu ietekmē tādi ārējie faktori kā konkrētā ekonomiskā situācija vai katra reģiona ražošanas modelis,

Ievads

1. uzskata, ka GJ ir jābūt pirmajam solim virzībā jauniešu nodarbinātības vajadzībām, atgādina, ka darba devējiem ir pienākums piedalīties procesā, kas nodrošina jauniešiem pieejamas profesionālās izglītības programmas, iesācēja darbvietas un kvalitatīvu stažēšanos;

---

¹ Citi pasākumi ietver 2010. gada septembrī sākto iniciatīvu „Jaunatne kustībā”, 2011. gada decembrī sākto Jaunatnes iespēju iniciatīvu un 2012. gada janvārī sākto iniciatīvu „Rīcības grupas jauniešu nodarbinātības veicināšanai”.

2. uzsver, ka, īstenojot mērķi nodrošināt cilvēka cienīgu darbu jauniešiem, nedrīkst pieļaut nekādas atkāpes attiecībā uz darba kvalitāti; uzsver, ka īstenotajos centienos galvenā uzmanība jāpievērš darba pamatstandartiem un citiem ar darba kvalitāti saistītiem standartiem, piemēram, darba laikam, minimālajai algai, sociālajai drošībai, arodveselībai un darba drošībai;
3. norāda uz ievērojamām saimnieciskās darbības rezultātu atšķirībām gan ekonomikas, gan nodarbinātības rādītāju izaugsmes ziņā ES 28 dalībvalstīs, un to, ka tam vajadzīga apņēmīga politikas atbildes reakcija; atzīst, ka dažās dalībvalstīs nepieciešamo strukturālo reformu īstenošana kavējas; norāda, ka darbvietas rada tieši stabila ekonomikas politika, kā arī nodarbinātības un investīciju politika, kas galu galā ir dalībvalsts atbildība; pauž bažas par ilgtermiņa ietekmi uz ekonomikas attīstību reģionos, kuri saskaras ar augsti izglītotu cilvēku emigrāciju;
4. atgādina, ka saskaņā ar JNI īstenošanas noteikumiem dalībvalstīm ir jāizvēlas dažādi veidi, kā īstenot šo programmu (kā īpašu programmu, kā pastāvošas darbības programmas prioritāro virzienu vai kā daļu no dažādiem prioritārajiem virzieniem); norāda, ka, ņemot vērā šīs dažādās īstenošanas iespējas un balstoties uz iegūtajiem rezultātiem, ir jāapmainās ar paraugpraksi, lai varētu viņu sekmīgāk iesaistīt programmas nākamajos posmos;
5. ar bažām atzīmē, ka Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā Nr. 5/2017 ir norādīts, ka pastāv risks, ka ES finansējums varētu vienkārši aizstāt valstu finansējumu, nevis radīt pievienoto vērtību; atgādina, ka saskaņā ar papildināmības principu JNI mērķis ir papildināt valstu finansējumu, nevis aizstāt dalībvalstu īstenoto politiku un finansējumu cīņai pret jauniešu bezdarbu; uzsver, ka JNI budžets nevar uzņemties un nekad tam nebija paredzēts, lai bez citu faktoru palīdzības īstenotu vērienīgo mērķi nodrošināt visiem jauniešiem kvalitatīvu darbu, izglītības turpināšanas, apmācības vai prakses piedāvājumu četru mēnešu laikā pēc darba zaudēšanas vai formālās izglītības pabeigšanas;
6. uzsver, ka JNI ir jābūt galvenokārt dzinējspēkam politikas reformām un labākai koordinācijai tādās jomās kā nodarbinātība un izglītība, jo īpaši dalībvalstīs, kurās ir augsts jauniešu bezdarba līmenis, lai nodrošinātu to, ka minētās dalībvalstīs ievieš integrētas, visaptverošas un ilgtermiņa pieejas cīņā pret jauniešu bezdarbu, kas veicina jauniešu nodarbinātību, sniedz viņiem labākas izredzes un rada ilgtspējīgu nodarbinātību pretstatā dalībai daudzās sadrumstalotās (esošajās) politikas nostādņēs; uzskata, ka JNI un GJ ir spēcīgi instrumenti cīņā pret visvairāk atstumto jauniešu grupu sociālo atstumtību; uzskata, ka ir būtiski censties sasniegt stratēģijas “Eiropa 2000” mērķus nodarbinātības, skolas priekšlaicīgas pamešanas un sociālās atstumtības jomā;
7. atgādina, ka saskaņā ar Padomes ieteikumiem par GJ izveidi tika noteiktas sešas pamatnostādnes, uz kurām balstīt GJ shēmas: veidot uz partnerību balstītas pieejas, reaģēt agrīni un aktīvi, īstentot pasākumus darba tirgus integrācijas atbalstam, izmantot Savienības fondus, izvērtēt un nepārtraukti uzlabot shēmu un to ātri īstentot; norāda, ka saskaņā ar novērtējuma ziņojumiem šajā ziņā ļoti maz dalībvalstu ir sniegušas datus un pilnīgus izvērtējumus;
8. uzsver, ka vairāk būtu jāinvestē gan iekšzemes, gan pārrobežu mobilitātē, lai samazinātu jauniešu bezdarba rādītāju un novērstu prasmju neatbilstību; prasa darba tirgus un prasmju piedāvājumu labāk pieskaņot pieprasījumam, sekmējot mobilitāti

starp reģioniem (tostarp pārrobežu reģioniem); atzīst, ka dalībvalstīm īpaša uzmanība jāvelta tam, lai nodrošinātu labāku saikni starp izglītības sistēmām un darba tirgiem pārrobežu reģionos, piemēram, veicinot izglītību kaimiņvalstu valodās;

9. atgādina, ka jauniešu augsto bezdarbu rada globālās ekonomikas krīzes ietekme uz darba tirgiem, agrīna skolas pamešana bez pietiekamas kvalifikācijas iegūšanas, vajadzīgo prasmju un darba pieredzes trūkums, nestabilu īstermiņa darba attiecību pieaugošā izplatība, kam seko bezdarba periodi, ierobežotas apmācības iespējas un nepietiekamas vai nepiemērotas aktīvā darba tirgus programmas;
10. uzskata, ka GJ uzraudzība ir jāpamato ar uzticamiem datiem; uzskata, ka pašreiz pieejamie uzraudzības dati un rezultāti nav pietiekami, lai kopumā novērtētu JNI kā galvenā GJ shēmu ES finansēšanas instrumenta īstenošanu un rezultātus, jo īpaši dēļ tā, ka dalībvalstis sākotnēji ir novilcinājušas darba programmu uzsākšanu un vēl joprojām ir gandrīz programmas realizācijas sākumposmā, prasa jauniešu nodarbinātību saglabāt kā vienu no ES darbības prioritātēm; tomēr pauž bažas par atzinumiem, kas pausti Eiropas Revīzijas palātas nesenoajā ziņojumā par GJ un JNI Savienības politikas nostādņām, kuru mērķis ir cīnīties pret jauniešu bezdarbu, vienlaikus paturot prātā tā ierobežoto tvērumu teritorijas un laika ziņā;
11. uzskata — lai jauniešu bezdarba mazināšanai pieņemtā stratēģija būtu patiešām efektīva, tai ir jāparedz apaļā galda diskusijas, iesaistot ieinteresētās personas, jāņem vērā teritoriālais konteksts, kādā šo stratēģiju piemēros, un jāparedz mērķorientēta apmācība, kas atbilst uzņēmumu vajadzībām, tās līdzsvarojošot ar jauniešu vēlmēm un prasmēm; uzsver, ka ar šo stratēģiju būtu jānodrošina kvalitatīva apmācība un apmācības aģentūrām piešķirtā finansējuma pilnīga pārredzamība, tostarp cieši uzaugot finansējuma izlietojumu;
12. pauž nožēlu, ka dalībvalstis ir apņēmušās īstenot vienīgi nesaistošo Padomes ieteikuma instrumentu; norāda, ka daudzās dalībvalstīs GJ mērķis vēl nebūt nav sasniegts;

Izstumtāko jauniešu apzināšana

13. konstatē, ka jaunieši ar invaliditāti neietilpst ne JNI, ne GJ darbības jomā; aicina Komisiju un dalībvalstis pielāgot savas darba programmas, lai JNI un GJ pasākumi būtu reāli pieejami visām personām ar invaliditāti, nodrošinot jauniešiem ar invaliditāti līdzvērtīgas piekļuves iespējas un pielāgot tos katra individuālajām vajadzībām;
14. uzsver, ka *NEET* problēmu risināšanai ir vajadzīgi spēcīgi un ilgstoši valsts iestāžu centieni un starpnozaru sadarbība, jo *NEET* ir nevienmērīga grupa ar dažādām vajadzībām un prasmēm; tāpēc uzsver, ka ir vajadzīgi precīzāki un saprotamāki dati par visiem *NEET* kopumā, lai viņus reģistrētu un efektīvāk uzrunātu, jo sīkāk sadalīti dati, tostarp pa reģioniem, ļautu precīzāk identificēt potenciālās mērķgrupas un tām labāk pieskaņot nodarbinātības iniciatīvas;
15. uzskata, ka GJ un JNI nav domāta tam, lai aizstātu makroekonomisko instrumentu pielietošanu un citas rīcībpolitikas jauniešu nodarbinātības veicināšanai; turklāt atzīmē, ka, novērtējot GJ īstenošanu un ietekmi, ir jāpatur prātā atšķirīgā makroekonomiskā un budžeta situācija dalībvalstīs; uzskata — lai GJ darbību varētu pagarināt, ir jāizstrādā ilgtermiņa strukturālo reformu programma; uzsver, ka ir nepieciešama efektīvāka koordinēšana starp dažādām dalībvalstīm;

16. atbalsta vienas pieturas aģentūru izveidi, kas nodrošinātu, lai jaunieši viegli un bez maksas varētu saņemt visus pakalpojumus un konsultācijas vienā kontaktpunktā;
17. pauž bažas par sākotnējiem apsvērumiem, kuros norādīts, ka ir jāveic uzlabojumi saistībā ar visu *NEET* reģistrēšanu un informēšanu, jo īpaši neaktīvo *NEET* un to personu, kam ir grūti no jauna integrēties; aicina dalībvalstis noteikt atbilstošas un piemērotas informēšanas stratēģijas visu *NEET* jauniešu apzināšanai un pieņemt integrētu pieeju, lai panāktu individualizētāku atbalstu un pakalpojumu pieejamību, ar kuriem atbalsta jauniešus, kas saskaras ar daudziem šķēršļiem; mudina dalībvalstis īpašu uzmanību pievērst neaizsargātajiem *NEET* un novērst aizspriedumus un negatīvo attieksmi pret viņiem;
18. uzsver, ka pasākumi jāpielāgo vietējām vajadzībām, lai palielinātu to ietekmi; aicina dalībvalstis īstenot īpašus jaunatnes nodarbinātības pasākumus lauku apvidos;
19. aicina dalībvalstis strauji uzlabot informēšanu par pieejamām jauniešu atbalsta programmām, jo īpaši no darba tirgus visatstumtāko jauniešu grupu informēšanu, īstenojot informatīvās kampaņas tradicionālajos un modernajos kanālos, piemēram, sociālajos tīklos;

Kvalitatīva piedāvājuma nodrošināšana Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvā

20. atceras aicinājumu definēt, kādam vajadzētu būt “kvalitatīvam piedāvājumam” JNI kontekstā; uzsver, ka ir jāizstrādā jēdziena “kvalitatīvs piedāvājums” visaptveroša un vispārpieņemta definīcija, kurā varētu ņemt vērā EMCO komitejas veikto darbu sadarbībā ar Komisiju, SDO un attiecīgajām ieinteresētajām personām; norāda, ka kvalitatīvs piedāvājums ir daudzpusīgs pasākums, kas darba tirgus dalībniekiem nodrošina ilgtspējīgu, labi pieskaņotu integrāciju, ko panāk ar prasmju veidošanu, un ka tam būtu jāatbilst dalībnieku kvalifikācijas līmenim un profilam un jāņem vērā darbaspēka pieprasījums; mudina dalībvalstis nodrošināt, ka dalībniekiem tiek piemērota attiecīgā sociālā aizsardzība, noteikumi par darba apstākļiem un atlīdzības līmeņi; vērš uzmanību uz kvalitātes standartiem, kas minēti Komisijas 2015. gadā publicētajos Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas novērtēšanas norādījumos un kas nosaka darba piedāvājumu raksturiezīmes, to atbilstmi programmas dalībnieka vajadzībām, piedāvājumu radīto ietekmi uz darba tirgus rezultātiem un noraidīto vai priekšlaicīgi pamesto darba piedāvājumu īpatsvaru, kas ir labs rādītājs darba kvalitātes novērtēšanai;
21. atgādina, ka SDO terminu “pienācīgas kvalitātes nodarbinātība” definē kā darbu, kas ir produktīvs un nodrošina pienācīgus ienākumus, drošu darba vidi un sociālo aizsardzību, labākas personiskās izaugsmes izredzes un sociālo integrāciju, personu brīvību paust savas raizes, organizēties un piedalīties lēmumu pieņemšanā, kas skar viņu dzīvi, un kas sniedz vienādas iespējas un nodrošina vienādu attieksmi gan pret sievietēm, gan vīriešiem, un ka šis minimālais standarts joprojām netiek ievērots attiecībā uz nodarbinātiem jauniešiem;
22. uzskata, ka jaunieši būtu jāiesaista arī piedāvājumu kvalitātes uzraudzībā;
23. uzsver, ka kvalitatīvam prakses līgumam ir jāatbilst kvalitātes shēmai, kas nodrošina garantijas, proti, stažēšanās ir jāreglamentē ar rakstisku līgumu, kas ietver pārredzamu informāciju par līgumslēdzēju pušu tiesībām un pienākumiem, nosakot konkrētus

mērķus un kvalitatīvu apmācību; padomdevējam vai uzraugam ir noteikts pienākums stažēšanās perioda beigās izvērtēt stažiera veikumu; stažēšanās ir uz konkrētu laiku, tā ilgums pie viena un tā paša darba devēja ir ierobežots un līgumā ir skaidri noteikumi par sociālā nodrošinājuma segumu un atalgojumu;

24. mudina dalībvalstis pakāpeniski atjaunināt un pārskatīt savas JNI darba programmas, iesaistot sociālos partnerus un jauniešu organizācijas, lai uzlabotu savas darbības, balstoties uz faktiskajām jauniešu un darba tirgus vajadzībām;
25. uzsver — to, vai JNI budžets ir labi iztērēts un vai iniciatīvas galīgais mērķis attiecībā uz ilgtspējīgas nodarbinātības nodrošināšanu jauniešiem ir sasniegts, var noteikt tikai tad, ja darbības tiek cieši uzraudzītas, pamatojoties uz ticamiem un salīdzināmiem datiem, un ja dalībvalstis, kas nav panākušas progresu, ir sākušas vērienīgāku darbību; aicina dalībvalstis steidzamības kārtā uzlabot uzraudzību, ziņošanu un datu kvalitāti un garantēt, ka uzticami un salīdzināmi dati un radītāji par JNI īstenošanu tiek savākti un darīti pieejami savlaicīgi un biežāk nekā tas prasīts saskaņā ar to pienākumu sniegt gada ziņojumus, kā noteikts ESF regulas 19. panta 2. punktā; aicina Komisiju pārskatīt savas pamatnostādnes par datu vākšanu saskaņā ar Revīzijas palātas ieteikumiem, lai samazinātu rezultātu pārvērtēšanas risku;
26. ņem vērā priekšlikumus un dažādu veidu programmas, ko dalībvalstis izstrādājušas saskaņā ar JNI; uzskata, ka atsevišķās dalībvalstīs valsts noteikumi ir pārāk neskaidri mērķu un pieeju ziņā un neprecīzi formulēti un ka tie piedāvā visai ierobežotas nodarbinātības veicināšanas iespējas; uzskata, ka pārāk lielas rīcības brīvības un neskaidru pārraudzības mehānismu dēļ darba līgumi reizēm tiek aizstāti ar JNI piedāvājumu;
27. pauž bažas par ziņojumiem, kuros norādīts uz JNI finansēto pasākumu nepiemērotu pielietojumu, tostarp nokavētiem maksājumiem jauniešiem vai prakses vai stažēšanās ļaunprātīgu, piemēram, pārmērīgu, izmantojumu; pauž vēlmi cīnīties pret šādu praksi; piekrīt viedoklim, ka nevajadzētu atkārtoti izmantot GJ, ja tas ir pretrunā tirgus aktivizācijas garam un mērķim panākt noturīgāku integrāciju darba tirgū;
28. aicina Komisiju un dalībvalstis konstatēt un izplatīt labāko praksi un apmainīties ar to, lai veicinātu savstarpēju politikas apgūšanu un sekmētu uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanu un īstenošanu; uzsver, ka pārmaiņas darba tirgū un ekonomikas digitalizācija prasa jaunu pieeju jaunatnes nodarbinātības politikai; norāda, ka JNI ir jāstrādā pie tā, lai, izmantojot efektīvus instrumentus, samazinātu jauniešu bezdarbu un tai nevajadzētu turpināt neefektīvu nodarbinātības politiku;
29. atkārtoti norāda — Padomes ieteikumā par Garantijas jauniešiem ieviešanu ir uzskatīts, ka GJ shēmu īstenošanā un *NEET* sasniegšanā izšķirīga nozīme ir uz partnerību balstītām pieejām; aicina dalībvalstis aktīvi piemērot partnerību pieeju, aktīvi konstatējot un iesaistot attiecīgās ieinteresētās personas, un labāk popularizēt GJ programmu uzņēmumos, jo īpaši MVU un mazos ģimenes uzņēmumos; uzsver, ka to dalībvalstu pieredze, kas jau bija pieņēmušas GJ līdzīgas pieejas pirms minētās programmas ieviešanas, liecina par to, ka sekmīga ieinteresēto personu pieeja ir būtiska veiksmīgai īstenošanai;
30. uzsver, ka jauniešu organizācijām ir ļoti svarīga nozīme kā starpniekiem starp jauniešiem un valsts nodarbinātības dienestiem (VND); šajā sakarā mudina dalībvalstis

cieši sadarboties ar jauniešu organizācijām valsts, reģionālā un vietējā līmenī, lai plānotu, īstenotu un novērtētu JNI;

31. uzsver, cik svarīgi ir prasmīgi un modernizēti VND pielāgotu pakalpojumu sniegšanā *NEET*; aicina dalībvalstis, īstenojot JNI, labāk koordinēt savus valsts nodarbinātības dienestus ES līmenī, tam izmantojot VND tīklu; mudina izstrādāt turpmākas sinerģijas starp valsts un privāto nodarbinātības pakalpojumu sniedzējiem, uzņēmumiem un izglītības sistēmām; mudina plaši izmantot e-pārvaldi, lai samazinātu birokrātiju;
32. aicina Komisiju par katru dalībvalsti sniegt gada izmaksu aplēses, lai GJ varētu īstenot efektīvi, ņemot vērā SDO aplēses;
33. uzsver, ka ir būtiski paplašināt GJ ietvaros piedāvātās prakses iespējas, jo līdz šim aizpildīto prakses vietu īpatsvars ir tikai 4,1 %;

Nobeiguma apsvērumi

34. uzsver, ka ir vajadzīga stratēģija JNI pārveidei no krīzes novēršanas instrumenta par pastāvīgāku ES finanšu instrumentu jauniešu bezdarba novēršanai periodā pēc 2020. gada, vienlaikus nodrošinot ātru un vienkāršu fondu izmantošanu, un ar šo instrumentu noteikt prasību par līdzfinansējumu, lai uzsvērtu dalībvalstu primāro atbildību; norāda, ka, pagarinot JNI, būtu jāņem vērā Revīzijas palātas apsvērumi; uzsver, ka programmas vispārējais mērķis ir jauniešu ilgtspējīga integrācija darba tirgū; uzsver nepieciešamību noteikt skaidrus un mērāmus mērķus; uzsver, ka šie aspekti būtu jāapspriež saistībā ar nākamo DFS, lai nodrošinātu nepārtrauktību, izmaksu efektivitāti un pievienoto vērtību;
35. atkārtoti pauž atbalstu JNI; uzsver, ka ir obligāti vajadzīgi turpmāki centieni un pastāvīga politiskā un finansiālā apņemšanās novērst jauniešu bezdarbu; jo īpaši atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt JNI finansējumu 2018.–2020. gadam vismaz EUR 700 miljonu apmērā, par ko tika panākta vienošanās, veicot DFS vidusposma pārskatīšanu; prasa arī piešķirt pietiekami daudz maksājumu apropriāciju, lai nodrošinātu JNI pienācīgu un laicīgu īstenošanu;
36. uzsver, ka ir jāuzlabo JNI un GJ piedāvājumu kvalitāte un prasa turpmākas diskusijas par atbalsttiesīgo personu vecuma ierobežojumiem;
37. uzskata jauniešu nodarbinātības kvalitātes shēmas darbības sākšanai būtu jāpanāk progress saistībā ar to ieteikumu pieņemšanu, kam juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 292. un 153. pants, un būtu vajadzīgi vairāki informatīvie pasākumi, proti, tādas viegli pieejamas tīmekļa vietnes izveide, kurās tiktu atjaunināta attiecīgā informācija par katrā dalībvalstī piemērojamiem noteikumiem, ar kuriem reglamentē stažēšanos;
38. atzīst, ka JNI ir finanšu instruments, kura mērķis ir papildināt dalībvalstu iniciatīvas, ar kurām novērš jauniešu bezdarba augsto līmeni, un ka no dalībvalstīm ir vajadzīgas lielākas pūles, lai nodrošinātu labāku saikni starp izglītības sistēmām un darba tirgu un jauniešus ilgtspējīgāk integrēšanu darba tirgū; atzinīgi vērtē pasākumus un politiku, kas palīdz risināt prasmju neatbilstības problēmu; atzīst, ka prasmju izmantošana joprojām ir problēma visā Eiropā, un tāpēc uzskata, ka ir nepieciešams nodrošināt, lai pieprasījumā un piedāvājumā esošās prasmes tiek labāk saskaņotas;

39. uzskata, ka JNI un GJ ir būtiski instrumenti, ar ko efektīvi īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāra galvenos principus, jo īpaši 1. principu (vispārīgā un profesionālā izglītība un mūžizglītība), 4. principu (aktīvs atbalsts nodarbinātībai), 5. principu (droši un pielāgojami darba apstākļi), 6. principu (atalgojums), 8. principu (sociālais dialogs un darbinieku dalība), 10. principu (veselīga, droša un labi pielāgota darba vide un datu aizsardzība), 12. principu (sociālā aizsardzība), 13. principu (bezdarbnieka pabalsti) un 14. principu (minimālie ienākumi);
40. aicina Komisiju un dalībvalstis divkārtot ar SDO kopīgos centienus, lai sniegtu pielāgotu informāciju un veidotu valstu veiktspēju, ar kuru īstenot un izvērtēt GJ shēmas šādos aspektos, proti, nodrošināt pilnīgu, ilgtspējīgu iniciatīvas īstenošanu, uzlabot tās spējas apzināt neregistrētos *NEET* un jauniešus ar zemu prasmju līmeni un uzlabot veiktspēju un piedāvājumu kvalitāti;
41. norāda — kamēr Komisija nav publicējusi galīgos dalībvalstu sniegtos rādītājus, 2015. gada beigās tika lēsts, ka JNI programmu pabeiguši 203 000 jauniešu, proti, 4 % dalībnieku; pauž bažas par lielo to JNI dalībnieku skaitu, kas atsevišķās dalībvalstīs nespēja pabeigt šo programmu; uzskata, ka ir svarīgi pastiprināt stimulus, lai nodrošinātu, ka jaunieši JNI uzskatītu par noderīgu instrumentu;
42. atgādina, ka GJ būtu finansiāli jāatbalsta pasākumi straujākai *NEET* integrēšanai darba tirgū, tostarp nodrošinot apmaksātu praksi, stažēšanos un apmācību, taču ar to nedrīkst aizstāt pilnvērtīgu, apmaksātu darbu;
43. ierosina izveidot ES palīdzības telefona līniju jauniešu tiesību aizsardzībai, lai jaunieši varētu tieši informēt Komisiju par jebkādu negatīvu pieredzi saistībā ar dalību JNI un GJ pasākumos, kas ļautu savākt informāciju un izmeklēt iespējamo ļaunprātīgo praksi ES finansēto politikas pasākumu īstenošanā;
44. atzinīgi vērtē priekšsēdētāja Ž. K. Junkera 2017. gada runai par stāvokli Savienībā pievienoto nodomu vēstuli ar priekšlikumu izveidot Eiropas Darba iestādi, lai visos līmeņos nostiprinātu sadarbību starp darba tirgus iestādēm un labāk pārvaldītu pārrobežu situācijas, kā arī turpmākas iniciatīvas godīgas mobilitātes veicināšanai;
45. atzīst JNI panākumus, samazinot jauniešu bezdarba līmeni un jo īpaši nodrošinot dzimumu līdzsvaru, un to, ka JNI ir sasniegusi aptuveni 48 % vīriešu un 52 % sieviešu;
46. prasa JNI kontekstā pilnībā īstenot gan Direktīvu 2000/78/EK par vienlīdzīgu attieksmi pret nodarbinātību un profesiju, gan Direktīvu 2010/41/ES par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu vīriešiem un sievietēm, kas darbojas pašnodarbinātas personas statusā;
47. uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm vajadzētu nākt klajā ar pozitīviem pasākumiem, lai nodrošinātu, ka jaunas sievietes un meitenes saņem labas kvalitātes darba piedāvājumus un netiek nodarbinātas vai neiestieg nestabilās pagaidu darba attiecībās ar pārāk zemu atalgojumu un ierobežotām vai neesošām darba ņēmēja tiesībām;
48. aicina dalībvalstis vākt pa dzimumiem sadalītus statistikas datus, lai Komisija varētu uzsākt ietekmes novērtējumu par JNI un tās ietekmi uz dzimumu līdzsvaru, kas ļautu veikt rūpīgu tās īstenošanas izvērtēšanu un analīzi;
49. aicina dalībvalstis rast veidus, kā atbalstīt jaunu sieviešu atgriešanos darba tirgū vai

izglītības un apmācības programmās, nodrošinot dzimumu līdztiesību saistībā ar piekļuvi nodarbinātībai, karjeras virzību, darba un privātās dzīves saskaņošanu, bērnu aprūpes pakalpojumu un pieaugušo aprūpes nodrošināšanu un veicinot vienlīdzīgu darba samaksu vīriešu un sieviešu dzimuma darba ņēmējiem par vienādu darbu vai līdzvērtīgu darbu;

50. mudina dalībvalstis veltīt vairāk pūļu tam, lai uzlabotu izglītības sistēmu pasākumus palīdzības sniegšanai jauniešiem, kuri ir pakļauti aizsardzības zaudēšanas riskam;
51. ar bažām atzīmē, ka visnesenākajos novērtējuma ziņojumos¹ ir norādīts, ka JNI pirmajā īstenošanas posmā lielākā uzmanība tika veltīta augsti izglītotiem *NEET*, nevis tiem, kam trūkst iemaņu, kas ir neaktīvi un kas nav reģistrēti bezdarbnieki;
52. aicina dalībvalstis novērst šo būtisko trūkumu JNI īstenošanā, cita starpā izstrādājot īpašus papildu pasākumus, lai īstenotu vairāk uz pierādījumiem balstītas, efektīvas un noturīgas jaunatnes politikas nostādnes;
53. aicina dalībvalstis pārliecināties, ka to tiesību akti ļauj visiem konkrētās vecuma grupas jauniešiem reģistrēties un efektīvi darboties JNI²;
54. vērs uzmanību uz to, ka atvērtā tirgū trūkst stažēšanās piedāvājumus reglamentējošu noteikumu attiecībā uz darbā pieņemšanas pārredzamību, ilgumu un atzīšanu, un norāda, ka tikai dažas dalībvalstis ir noteikušas minimālos kvalitātes kritērijus, tostarp nolūkā uzraudzīt GJ un JNI;
55. atzīst, ka ES budžeta ieguldījumi JNI pasākumos ir devuši rezultātus un ir paātrinājuši darba tirgus paplašināšanu jauniešiem; uzskata, ka JNI ir skaidra ES pievienotā vērtība, jo daudzas jauniešu nodarbinātības shēmas nevarētu tikt īstenotas bez ES saistību garantijām;
56. norāda, ka JNI sākotnējais finansiālais piešķirums DFS 2014.–2020. gadam bija EUR 6,4 miljardi, no kuriem EUR 3,2 miljardi ir no īpašas budžeta pozīcijas, un to papildina tāda pati summa no ESF;
57. uzsver, ka saistībā ar DFS vidusposma pārskatīšanu 2017.–2020. gada laikposmam tika politiski atbalstīts papildu piešķirums JNI EUR 1,2 miljardu apmērā, kas jāpapildina ar tādu pašu summu no ESF; tomēr uzsver, ka galīgais piešķirums šai programmai tiks noteikts nākamajās gada budžeta procedūrās;
58. atzinīgi vērtē to, ka pēc Parlamenta lūguma samierināšanas procedūras saistībā ar ES

---

¹ Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 5/2017 par garantijas jauniešiem un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanu; Galīgais ziņojums Eiropas Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorātam (2016. gada jūnijs) par jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas pirmajiem rezultātiem; Komisijas 2016. gada 4. oktobra paziņojums „Garantija jauniešiem un jaunatnes nodarbinātības iniciatīva — pēc trīs gadiem” (COM(2016)0646); Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta 2016. gada jūnija padziļinātā analīze „Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva — Eiropas īstenošanas novērtējums”.

² Dažu valstu tiesiskajā regulējumā atsevišķi jaunieši, jo īpaši personas ar smagu invaliditāti, tiek definēti kā “strādāt nespējīgi”. Viņi nevar reģistrēties VND un tādēļ nevar piedalīties JNI.

2018. gada budžetu rezultātā sākotnēji ierosinātais īpašais piešķirums JNI tika palielināts par EUR 116,7 miljoniem jaunu apropriāciju veidā, tā rezultātā kopsummai 2018. gadā pieaugot līdz EUR 350 miljoniem; norāda uz Komisijas vienpusējām saistībām, kas paredz ierosināt JNI finansējuma turpmāku palielinājumu, grozot budžetu, ja vien JNI būs līdzekļu apgūšanas spēja, kas pieļauj šādu palielinājumu;

59. uzskata, ka kopējais JNI budžets neatbilst faktiskajam pieprasījumam un ka resursi ir vajadzīgi tam, lai programma sasniegtu savus mērķus; atgādina, ka ir iesaistīti vidēji tikai 42 % *NEET*, vairākās dalībvalstīs šim rādītājam noslīdot zem 20 %; tāpēc prasa būtiski palielināt JNI piešķirumu saskaņā ar nākamo DEF un prasa dalībvalstīm savos valstu budžetos paredzēt līdzekļus jaunatnes nodarbinātības shēmām;
60. aicina Komisiju nodrošināt ieguldījumu jauniešu nodarbinātībā konsekvenci, veicinot pieejamo avotu sinerģiju un izveidojot vienotus noteikumus, kas iekļauti visaptverošās vadlīnijās, lai tādā veidā nodrošinātu lielāku ietekmi, sinerģiju, efektivitāti un vienkāršotu to izmantojamību uz vietas; atgādina, ka prioritāte ir samazināt pārvaldes iestāžu administratīvo slogu; uzsver konkrētām valstīm adresētu ziņojumu nozīmi GJ shēmu finansēšanā, jo arī tādā veidā uzrauga sinerģiju starp valstu budžetiem un ES budžetu, kā arī uz nepieciešamību procesā nodrošināt labāku koordināciju un ciešāku sadarbību starp galvenajām ieinteresētajām personām;
61. aicina Komisiju uzlabot plānošanu, kas attiecas uz ieguldījumiem jaunatnes nodarbinātības jomā laikposmā pēc 2020. gada, šajā jomā pilnībā piemērojot pieeju, ko izmanto ESI fondu plānošanā, kur finansējums ir pakļauts visaptverošai sākotnējai plānošanai un *ex ante* novērtējumam, pēc kura tiek slēgti partnerības nolīgumi; uzskata, ka šāda pieeja palielina ES budžeta ietekmi; pieņem zināšanai veiksmīgo JNI īstenošanu dalībvalstīs, kurās ir pieņemtas īpašas darbības programmas un paredzēti ievērojami valsts vai reģionālā budžeta ieguldījumi;
62. turklāt aicina Komisiju pārveidot pašreizējo vērtēšanas mehānismu, gada un nobeiguma ziņojumos koncentrējoties uz vienotiem rezultātu kritērijiem un lietderības revīzijām, lai labāk uzraudzītu ES budžeta ietekmi; prasa ES mērogā piemērot tādus rādītājus kā daļa JNI dalībnieku, kuri uzsāk darbu primārajā darba tirgū ES finansētu pasākumu rezultātā;
63. tomēr uzsver, ka reformētajai plānošanai un ziņošanai nevajadzētu ne palēnināt budžeta izpildi, ne arī radīt pārmērīgu administratīvo slogu pārvaldes iestādēm un jo īpaši galīgajiem līdzekļu saņēmējiem;
64. atzīst, ka pašreizējais administratīvais slogs mazina ES budžeta ieguldījumu, jo īpaši instrumentu ar īsāku īstenošanas laiku, piemēram, JNI, jaudu; tādēļ prasa racionalizēt iepirkuma procedūras, uzsvāru liekot uz ātrāku piedāvājumu sagatavošanu un īsākām lēmumu pārsūdzības procedūrām; norāda uz pozitīvo ietekmi, ko rada vienkāršotu izmaksu risinājumu (VIR) piemērošana JNI izdevumiem; prasa attiecībā uz JNI projektiem visā ES ieviest VIR, lai ievērojami samazinātu birokrātiju un paātrinātu budžeta izpildi;
65. uzsver, ka finanšu īstenošanas ziņā JNI pašlaik ir vislabākie rezultāti salīdzinājumā ar visiem citiem ESI fondiem;
66. atzinīgi vērtē to, ka ar JNI pasākumiem ir sniegts atbalsts vairāk nekā 1,6 miljoniem jauniešu un dalībvalstis ir varējušas veikt atbalsta darbības vairāk nekā EUR 4 miljardu

vērtībā;

67. norāda, ka shēmas īstenošanai un tās mērķu sasniegšanai piešķirtais finansējums var būt nepietiekams, jo trūkst informācijas par iespējamām izmaksām saistībā ar shēmas īstenošanu dalībvalstīs; aicina dalībvalstis veikt *ex ante* analīzi un sagatavot pārskatu par GJ īstenošanas izmaksām;
68. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, lai izveidotu mazāk administratīvi apgrūtinošas un modernākas uzraudzības sistēmas attiecībā uz atlikušo JNI finansējumu;
69. prasa koncentrēties uz JNI programmas rezultātiem, nosakot konkrētus rādītājus attiecībā uz programmas ietekmē dalībvalstīs radītajiem jaunajiem pakalpojumiem un atbalsta pasākumiem darba tirgū, kā arī piedāvāto pastāvīgo līgumu skaitu;
70. uzskata — lai novērtētu šīs shēmas lietderību, ir jāizvērtē visi aspekti, arī tajā ieguldīto līdzekļu atdeve; pieņem zināšanai SDO un *Eurofound* sniegtās iepriekšējās aplēses un prasa Komisijai apstiprināt vai atjaunināt šīs prognozes;
71. aicina Komisiju un dalībvalstis noteikt reālistiskus un sasniedzamus mērķus, izvērtēt atšķirības, analizēt tirgu pirms shēmu īstenošanas un uzlabot pārraudzības un ziņošanas sistēmas;

o

o o

72. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.